

BÀN VỀ NĂNG LỰC GIÁO DỤC CỦA ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN CHỦ NHIỆM LỚP Ở TRƯỜNG PHỔ THÔNG

PGS.TS. NGUYỄN DỤC QUANG

Trung tâm Đào tạo - Bồi dưỡng

I. Giáo viên chủ nhiệm lớp ở trường phổ thông

Thế kỉ XXI - thế kỉ của văn minh trí tuệ, của nền kinh tế tri thức, một nền kinh tế - xã hội "dựa vào tri thức" phải bắt nguồn từ chính tiềm năng con người, lấy việc phát huy nguồn lực người làm nhân tố cơ bản của sự phát triển nhanh chóng và bền vững. Hơn ai hết, giáo dục có vai trò đặc biệt quan trọng trong sự phát triển con người, đặc biệt là đối với thế hệ trẻ. Nhà trường phải có trách nhiệm chuẩn bị cho thế hệ trẻ hôm nay những gì là cơ bản nhất để họ có thể đáp ứng được yêu cầu của giai đoạn cách mạng mới. Do vậy, đội ngũ giáo viên - lực lượng cốt cán của sự nghiệp trồng người, trong đó giáo viên chủ nhiệm lớp có vai trò hết sức quan trọng để thực hiện trách nhiệm này. Xây dựng một thế hệ mới là vinh dự và trách nhiệm nặng nề đối với người giáo viên, trong đó có giáo viên chủ nhiệm lớp, xét theo chức năng là người "tổ chức thực hiện mọi quá trình giáo dục".

Giáo viên chủ nhiệm lớp chiếm vị trí trung tâm, trụ cột trong quá trình giáo dục học sinh, là linh hồn của lớp học, là người cố vấn đáng tin cậy, dẫn dắt, định hướng, giúp học sinh biết vươn lên tự hoàn thiện và phát triển nhân cách. Chất lượng giáo dục học sinh cao hay thấp là do giáo viên chủ nhiệm lớp quyết định. Sự phát triển toàn diện của học sinh, sự đi lên của tập thể lớp đều có vai trò rất quan trọng của giáo viên chủ nhiệm lớp.

Xu thế xã hội ngày càng đặt ra những yêu cầu mới về phẩm chất và năng lực, làm thay đổi vai trò, chức năng người giáo viên, trong đó có giáo viên chủ nhiệm lớp. Vai trò xã hội của giáo viên chủ nhiệm lớp trở nên lớn hơn nhiều so với chức năng của người giảng dạy bộ môn. Ngoài việc trực tiếp giảng dạy ở lớp chủ nhiệm, trước hết họ phải là nhà giáo dục, là người tổ chức các hoạt động giáo dục, quan tâm tới từng học sinh, chăm lo đến việc rèn luyện đạo đức, hành vi, những biến động về tư tưởng, nhu cầu, nguyện vọng của các em. Đồng thời, giáo viên chủ nhiệm lớp bằng chính nhân cách của mình, là tấm gương tác động tích cực đến việc hình thành các phẩm chất đạo đức, nhân cách của học sinh. Mặt khác, họ còn là cầu nối

giữa tập thể học sinh với các tổ chức xã hội trong và ngoài nhà trường, là người tổ chức phối hợp các lực lượng giáo dục. Họ còn là người dẫn dắt, tổ chức cho học sinh tham gia các hoạt động xã hội, góp phần xây dựng và phát triển đất nước. Giáo viên chủ nhiệm lớp là người đại diện cho quyền lợi chính đáng của học sinh, bảo vệ học sinh về mọi mặt một cách hợp lí. Họ phản ánh trung thành mọi nhu cầu, tâm tư, nguyện vọng của học sinh với Ban Giám hiệu nhà trường, với các giáo viên bộ môn, với gia đình học sinh, với cộng đồng và với các đoàn thể xã hội khác.

II. Những trở ngại trong công tác của giáo viên chủ nhiệm lớp hiện nay

1. Giai đoạn hiện nay của đất nước chứa đựng nhiều yếu tố tích cực, có tác dụng định hướng và tạo điều kiện cho sự hình thành và phát triển nhân cách thế hệ trẻ. Chính sách mềm dẻo của Đảng và Nhà nước đã tạo điều kiện cho sự giao lưu về nhiều mặt giữa Việt Nam với cộng đồng quốc tế. Tuy nhiên, chúng ta vẫn phải đối mặt với không ít những thách thức của các mặt trái, tiêu cực bởi nền kinh tế thị trường đang hàng ngày hàng giờ len lỏi vào thế hệ trẻ. Những yếu tố tiêu cực này đã có tác động không nhỏ tới tâm lí, định hướng lí tưởng của thanh niên học sinh, làm cho một bộ phận tuổi trẻ có những biểu hiện yếu kém về đạo đức, lối sống, chạy theo đồng tiền... Nhiều tệ nạn xã hội phát sinh và lan tỏa trong học đường, gây nên những liều thuốc độc có hại cho sự hình thành và phát triển nhân cách thế hệ trẻ. Những yếu tố tiêu cực này đã làm cho công tác chủ nhiệm của giáo viên gặp nhiều khó khăn nhất định.

2. Những yêu cầu bức xúc của đời sống kinh tế xã hội thời kinh tế thị trường đã ảnh hưởng không nhỏ đến quan niệm, nhận thức, thái độ và hành động của cha mẹ học sinh nói riêng, của người dân nói chung. Cách nhìn về giáo dục, về người giáo viên, trong đó có giáo viên chủ nhiệm lớp bị thiên lệch và có phần thực dụng. Nhiều khi sự quan tâm đến đội ngũ giáo viên chỉ là bề ngoài, còn thực chất đó là sự mua bán trong quan hệ.

3. Đối tượng giáo dục đã có nhiều biến đổi về tâm lí, lối sống, nhu cầu, thái độ, lí tưởng và hành vi. Tệ nạn xã hội thường xuyên thâm nhập với các mức độ và hình thức biểu hiện khác nhau vào đời sống học đường, gây nên những ảnh hưởng xấu đến việc tu dưỡng, rèn luyện của học sinh, làm giảm hiệu quả của việc thực hiện mục tiêu giáo dục ở từng cấp học.

4. Bản thân giáo viên chủ nhiệm lớp cũng phải lo toan cho cuộc sống đời thường với tư cách là những người chủ trong gia đình. Với bộn bề của cuộc sống đời đời họ phải gắng sức làm việc, phải có những tính toán mưu sinh để giữ gìn tổ ấm gia đình. Điều đó đã phần nào làm hạn chế sự nhiệt tình, khả năng sáng tạo của họ.

III. Về năng lực giáo dục của đội ngũ giáo viên chủ nhiệm lớp ở trường phổ thông

1. Các tiêu chí của năng lực giáo dục

Ngày 22 tháng 10 năm 2009, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành Thông tư số 30/2009/TT-BGDĐT Quy định Chuẩn nghề nghiệp giáo viên trung học cơ sở và trung học phổ thông. Trong thông tư này, bên cạnh các tiêu chuẩn về năng lực khác như: Năng lực tìm hiểu đối tượng và môi trường giáo dục; Năng lực dạy học; Năng lực hoạt động chính trị, xã hội; Năng lực phát triển nghề nghiệp thì có một tiêu chuẩn về **Năng lực giáo dục** (Điều 7, Tiêu chuẩn 4) là rất cần cho đội ngũ giáo viên chủ nhiệm lớp. Theo đó, người giáo viên, trong đó có giáo viên chủ nhiệm lớp phải đạt 6 tiêu chí cụ thể về **Năng lực giáo dục**. Đó là các tiêu chí: Xây dựng kế hoạch các hoạt động giáo dục; Giáo dục qua môn học; Giáo dục qua các hoạt động giáo dục; Giáo dục qua các hoạt động trong cộng đồng; Vận dụng các nguyên tắc, phương pháp, hình thức tổ chức giáo dục; Đánh giá kết quả rèn luyện đạo đức học sinh. Tiêu chí được coi là những yêu cầu và điều kiện cần đạt được ở một nội dung cụ thể của mỗi tiêu chuẩn. Có thể hiểu nội dung cụ thể mỗi tiêu chuẩn của **Năng lực giáo dục** như sau:

1.1. Xây dựng kế hoạch các hoạt động giáo dục

Bản kế hoạch các hoạt động giáo dục của giáo viên chủ nhiệm lớp là một bản tổng hợp những hoạt động giáo dục cụ thể trong năm học đã được sắp xếp trên cơ sở kế hoạch giáo dục chung của nhà trường, được chia theo thời gian của năm học. Kế hoạch này phải thể hiện rõ mục tiêu, nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức giáo dục, dự kiến các kết quả đạt được. Bản kế hoạch phải đảm bảo tính khả thi, phù hợp với đặc điểm học sinh của lớp, với hoàn cảnh và điều kiện thực tế. Trong bản kế hoạch, giáo viên

chủ nhiệm phải chỉ ra được những khả năng hợp tác, cộng tác với các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường. Kế hoạch các hoạt động giáo dục là một phần rất quan trọng trong kế hoạch công tác chủ nhiệm của giáo viên chủ nhiệm lớp.

Xây dựng kế hoạch các hoạt động giáo dục của năm học đòi hỏi giáo viên chủ nhiệm lớp phải chú ý:

- Nắm chắc mục tiêu và nhiệm vụ của năm học.
- Kế hoạch giáo dục chung của nhà trường, trong đó có kế hoạch tổ chức các hoạt động giáo dục.
- Kế hoạch hoạt động trong năm học của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh.
- Đặc điểm tình hình chung của lớp về mọi mặt, trong đó có đặc điểm của gia đình học sinh. Đây là những thông tin rất quan trọng, bổ ích cho việc lập kế hoạch và thiết kế tổ chức các hoạt động giáo dục của lớp mình phụ trách.

- Chỉ ra được những cộng tác viên có khả năng phối hợp tổ chức các hoạt động giáo dục cho lớp.

1.2. Giáo dục qua môn học

Bên cạnh công tác giáo dục học sinh thì dạy học là một nhiệm vụ rất cơ bản của giáo viên chủ nhiệm lớp. Họ phải là người có chuyên môn vững vàng, phải dạy giỏi môn mình phụ trách. Có thể coi đây là một trong những yêu cầu sự phạm có tính quyết định sự thành công hay thất bại của công tác chủ nhiệm. Bởi vì có giảng dạy tốt, có kiến thức chuyên môn sâu thì giáo viên chủ nhiệm mới thu hút được học sinh, làm cho các em nể phục và chấp nhận sự giáo dục. Thông qua dạy học các môn học, họ đồng thời tiến hành giáo dục học sinh về tư tưởng, tình cảm, thái độ, để từ đó có được kĩ năng và những hành vi tương ứng. Đó cũng chính là dịp để hiểu học sinh lớp mình tốt nhất. Trình độ chuyên môn càng vững vàng bao nhiêu thì giáo viên chủ nhiệm càng tự tin hơn để chủ động và sáng suốt tìm ra các biện pháp tác động giáo dục học sinh của mình có hiệu quả tốt nhất.

Ngày nay, lượng thông tin ngày càng nhiều, học sinh ngày một thông minh hơn và đòi hỏi ở thầy cô giáo phải cố gắng nhiều hơn. Người thầy giáo truyền thống chỉ chuyên sâu về từng môn học sẽ sớm bị lạc hậu. Vì lượng kiến thức ngày càng gia tăng nhanh chóng, do đó đòi hỏi ở người giáo viên chủ nhiệm cần phải kịp thời tự bồi dưỡng, điều chỉnh, bổ sung và nâng cao tri thức mới có thể đáp ứng được yêu cầu giáo dục ngày càng cao, càng hiện đại. Vì vậy, yêu cầu người giáo viên chủ nhiệm cần nắm vững những tri thức khoa học có liên quan đến môn học mà mình giảng dạy, tri thức về những khoa học lân cận của môn học mình phụ trách, về các lĩnh vực chính trị, xã

hội, triết học, nghệ thuật, ngoại ngữ, tin học, phương pháp luận khoa học, tâm lí học, giáo dục học...

1.3. Giáo dục qua các hoạt động giáo dục

Các hoạt động giáo dục có vai trò quan trọng trong quá trình giáo dục học sinh. Đó là những hoạt động vừa có trong chương trình nhà trường mang tính bắt buộc, vừa được chính giáo viên đề xuất thiết kế và tổ chức. Đây cũng là những sáng tạo của giáo viên nên được khuyến khích và động viên kịp thời. Với phương châm: hoạt động phải do chính học sinh tổ chức và điều khiển thì mới phát huy được vai trò chủ động tích cực của các em. Chính vì vậy, việc rèn luyện năng lực giáo dục qua các hoạt động giáo dục đòi hỏi giáo viên chủ nhiệm lớp cần tôn trọng và tin ở học sinh, tin vào khả năng các em có thể đảm đương điều khiển quá trình hoạt động của lớp. Trong quá trình tổ chức và điều khiển hoạt động, giáo viên chủ nhiệm có vai trò cố vấn, giúp đỡ học sinh điều chỉnh nội dung, hình thức và phương pháp hoạt động, đồng thời cùng tham gia hoạt động với các em. Chính việc cùng tham gia hoạt động sẽ là điều kiện để thầy và trò càng hiểu nhau hơn, tin tưởng ở nhau hơn, làm cho quan hệ thầy trò càng thêm gắn bó.

1.4. Giáo dục qua các hoạt động trong cộng đồng

Phối hợp với các lực lượng giáo dục, với cộng đồng trong quá trình giáo dục học sinh là một nhiệm vụ hết sức cần thiết của giáo viên chủ nhiệm lớp. Ngoài những nội dung giáo dục trong kế hoạch đã xây dựng, việc phối hợp tổ chức các hoạt động giáo dục ở cộng đồng là một trong những công việc mà giáo viên chủ nhiệm lớp cần thực hiện.

Các hoạt động trong cộng đồng bao gồm các hoạt động xã hội chính trị, hoạt động nhân đạo từ thiện, hoạt động giáo dục bảo vệ môi trường, hoạt động lao động công ích, hoạt động tuyên truyền, hoạt động phòng chống các tệ nạn xã hội, hoạt động giúp đỡ đồng bào vùng khó khăn... Những hoạt động này có tác dụng giáo dục học sinh về các nét tính cách của con người phát triển toàn diện.

1.5. Vận dụng các nguyên tắc, phương pháp, hình thức tổ chức giáo dục

Trong quá trình giáo dục học sinh, nhiều tình huống giáo dục cụ thể đã nảy sinh đòi hỏi giáo viên chủ nhiệm lớp phải kịp thời xử lí. Có tình huống xuất hiện ngay trong nội bộ học sinh, song cũng có những tình huống phản ánh mâu thuẫn giữa học sinh với người lớn, thậm chí với cả thầy cô giáo.

Để giải quyết tốt các tình huống đó, giáo viên chủ nhiệm lớp cần phải biết vận dụng nhiều nguyên tắc, phương pháp và hình thức tổ chức giáo dục khác

nhau, phù hợp với đối tượng học sinh, với môi trường giáo dục nhằm đáp ứng mục tiêu giáo dục đề ra. Các nguyên tắc giáo dục là những định hướng quan trọng giúp giáo viên chủ nhiệm lớp tiến hành công tác giáo dục học sinh một cách có hiệu quả. Trên cơ sở đó, họ lựa chọn những phương pháp giáo dục thích hợp với những hình thức tổ chức cụ thể phù hợp với từng tình huống giáo dục nảy sinh hằng ngày.

1.6. Đánh giá kết quả rèn luyện đạo đức của học sinh

Đánh giá kết quả rèn luyện đạo đức của học sinh là một trong những nội dung quan trọng của giáo viên chủ nhiệm lớp. Nếu đánh giá đúng sẽ là động lực giúp học sinh nỗ lực rèn luyện, khích lệ các em không ngừng vươn lên hoàn thiện mình. Ngược lại, đánh giá không đúng, không khách quan đối với học sinh sẽ đưa lại hậu quả xấu, thậm chí phản giáo dục. Đánh giá kết quả rèn luyện đạo đức của học sinh giúp giáo viên chủ nhiệm lớp nhận thức đúng việc thực hiện nội dung và phương pháp giáo dục học sinh của chính bản thân mình và của các lực lượng giáo dục khác. Trên cơ sở đó có thể rút kinh nghiệm để điều chỉnh các điểm mạnh cũng như khắc phục những hạn chế trong công tác chủ nhiệm.

2. Phương hướng nâng cao năng lực giáo dục cho đội ngũ giáo viên chủ nhiệm lớp

2.1. Phương hướng tự bồi dưỡng

2.1.1. Nâng cao năng lực hiểu đối tượng giáo dục

Một trong những nhiệm vụ rất quan trọng của giáo viên chủ nhiệm lớp quyết định sự thành công trong giáo dục học sinh, đó là phải hiểu rõ đối tượng giáo dục. Đây là việc làm tưởng chừng đơn giản, song thực sự là khó khăn và phức tạp. Bởi lẽ, học sinh ngày nay có những bước phát triển khá nhanh cả về thể chất lẫn tâm lí, nhu cầu, hứng thú, nguyện vọng... Mỗi học sinh có những hoàn cảnh gia đình khác nhau, sống trong môi trường cũng khác nhau. Vậy, giáo viên chủ nhiệm lớp làm thế nào để có thể nắm bắt được những biến đổi của học sinh để kịp thời có tác dụng giáo dục thích hợp? Do vậy, cần phải nâng cao năng lực hiểu đối tượng giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp bằng cách cải tiến việc tìm hiểu học sinh, cách tiếp cận giáo dục trên cơ sở tôn trọng nhân cách của các em.

Yêu cầu sư phạm có tính nguyên tắc đối với người thầy là phải hiểu học sinh. Bởi vì muốn giáo dục được học sinh, muốn cảm hóa được các em thì bản thân người thầy phải sống cuộc sống hòa nhập với các em, phải nắm bắt được những diễn biến tâm lí, tình cảm, tâm tư, nguyện vọng cùng những động cơ và xu hướng phát triển của các em. Để nâng cao năng

lực hiểu đối tượng giáo dục, giáo viên chủ nhiệm lớp trước hết phải nắm chắc những thông tin cơ bản về học sinh của mình như đã nêu ở trên. Từ những thông tin thu thập được, họ cần tiến hành theo một số thao tác sau đây:

- Phân loại học sinh theo trình độ học vấn (căn cứ vào học bạ, sổ điểm, những thành tích khác...), về hạnh kiểm để nắm sơ bộ thực trạng học lực cũng như về tình hình đạo đức của học sinh, làm cơ sở cho việc lựa chọn đội ngũ cán bộ. Phân loại học sinh theo các dấu hiệu khác như: khả năng văn nghệ, thẩm mỹ, thể dục thể thao, các mối quan hệ của học sinh với bạn bè và với người lớn, về hoàn cảnh gia đình, về xu hướng, sở thích...

- Tiến hành những thử nghiệm tìm hiểu học sinh

Đây là cách làm giúp cho giáo viên chủ nhiệm lớp có thể thu được thông tin về một hay nhiều vấn đề cần làm sáng tỏ. Những thử nghiệm này là những bài tập tình huống đã được xây dựng về một vấn đề nào đó để học sinh có dịp bộc lộ mình. Chẳng hạn như: Thầy đang rất cần một số em chiều nay tham gia trang trí lại lớp học cho đẹp mắt hơn; hoặc cho học sinh trả lời nhanh vào phiếu đã in sẵn một số câu hỏi về vấn đề định tìm hiểu, ví dụ: tìm hiểu về thái độ của học sinh đối với cha mẹ và anh chị em trong gia đình bằng những câu hỏi đơn giản. Những thử nghiệm nhỏ này có thể áp dụng linh hoạt sao cho phù hợp với học sinh ở từng vùng dân cư. Kết quả thử nghiệm sẽ giúp giáo viên chủ nhiệm lớp có thể nắm bắt được thêm những thông tin mới, bổ sung cho những nhận định của mình về học sinh.

- Trò chuyện, trao đổi với học sinh, với các lực lượng giáo dục khác mà trước hết là với giáo viên chủ nhiệm năm cũ (nếu có), giáo viên bộ môn, cán bộ Đoàn, Tổng phụ trách Đội, Ban giám hiệu. Nội dung trò chuyện có thể là những vấn đề chưa rõ, còn băn khoăn hoặc về một vài thành viên có vấn đề trong lớp. Những cuộc trò chuyện này thường phải đặt ra mục đích và nội dung dự định cần tìm hiểu. Quá trình trò chuyện cần khéo léo gợi mở, tránh sự căng thẳng không cần thiết vì rất có thể trong số họ có những người luôn có định kiến sẵn với học sinh.

- Trao đổi có tính chất chuyên đề trong hội đồng giáo dục nhà trường

Chuyên đề tìm hiểu học sinh được tổ chức trao đổi trong Hội đồng giáo dục nhà trường là một hoạt động rèn luyện kỹ năng làm công tác chủ nhiệm lớp. Những kinh nghiệm nắm bắt đối tượng giáo dục, những cách thức tiến hành tìm hiểu học sinh, những cách tiếp cận học sinh để hiểu các em đều là cơ hội để cho mỗi giáo viên chủ nhiệm lớp tự nâng cao năng lực hiểu

đối tượng giáo dục.

2.1.2. Rèn luyện kỹ năng giải quyết tình huống giáo dục

Tình huống giáo dục nảy sinh hàng ngày trong đời sống nhà trường, phản ánh quy luật của sự vận động và phát triển của sự vật, hiện tượng. Các tình huống giáo dục chứa đựng những mâu thuẫn phát sinh từ trong mối quan hệ giữa học sinh với học sinh, giữa giáo viên với học sinh, giữa học sinh với những người lớn khác trong nhà trường hoặc ở cộng đồng hay trong gia đình. Có khi xuất phát từ chính công việc học tập và rèn luyện hằng ngày của các em mà nảy sinh tình huống giáo dục. Vấn đề là ở chỗ, trong bọn trẻ việc chung cũng như việc riêng, giáo viên chủ nhiệm lớp phải biết cách giải quyết tình huống đó như thế nào cho hợp lý và mang lại hiệu quả giáo dục.

Để rèn luyện kỹ năng giải quyết tình huống giáo dục, giáo viên chủ nhiệm lớp trước hết phải là người có tâm huyết, nhiệt tình với học trò, say mê với công tác chủ nhiệm. Mặt khác, kỹ năng giải quyết tình huống đòi hỏi giáo viên chủ nhiệm phải biết vận dụng những kiến thức sư phạm đã được học một cách linh hoạt và sáng tạo. Trong sự đa dạng của các tình huống giáo dục, giáo viên chủ nhiệm lớp cần phân tích rõ các tình tiết, những mâu thuẫn, xác định rõ nguyên nhân của vấn đề để có thể tìm ra những tác động sư phạm thiết thực nhằm giải quyết có hiệu quả tình huống đó. Vận dụng một cách linh hoạt các phương pháp giáo dục trong giải quyết tình huống giáo dục là một yêu cầu có tính nguyên tắc. Cần lưu ý tới nguyên tắc kết hợp các lực lượng giáo dục để lựa chọn phương pháp giáo dục nào là thích hợp nhất.

Kỹ năng giải quyết tình huống giáo dục nếu được giáo viên chủ nhiệm lớp chú ý rèn luyện và thực hành thường xuyên thì sẽ giúp hình thành năng lực giáo dục cho họ.

2.2. Phương hướng đào tạo

2.2.1. Tăng cường thực hành nghiệp vụ sư phạm

Trong nhà trường sư phạm, học phần Nghiệp vụ sư phạm là môn học có vai trò quan trọng nhằm cung cấp những kiến thức nghiệp vụ cần có ở người thầy, đồng thời giúp hình thành những kỹ năng cơ bản của người giáo viên khi làm công tác giáo dục học sinh, chuẩn bị hành trang vào nghề. Học phần bao gồm những nội dung cụ thể với các phương pháp và kỹ thuật thực hành tương ứng.

Năng lực chỉ được hình thành trong hoạt động và thông qua hoạt động. Vì vậy, ngay từ trong nhà trường sư phạm, sinh viên cần phải được tăng cường thời lượng cho việc thực hành nghiệp vụ sư phạm với

những yêu cầu xác thực và cụ thể. Với việc thực hành nghiệp vụ sư phạm, sẽ hình thành ở sinh viên kiến thức cơ bản cùng những kỹ năng giáo dục học sinh, giúp họ có được hành trang cho tương lai ở nhà trường phổ thông khi làm công tác chủ nhiệm lớp. Thực hành nghiệp vụ sư phạm là cơ hội để sinh viên có thể tiếp xúc với thực tế, với những tình huống giáo dục cụ thể. Trên cơ sở đó, các em tích lũy kinh nghiệm, tri thức, kỹ năng làm công tác chủ nhiệm lớp.

2.2.2. Phát triển nội dung công tác chủ nhiệm lớp

Công tác chủ nhiệm lớp là một nội dung có mặt trong môn Lí luận giáo dục ở nhà trường sư phạm. Nội dung học tập này nhằm trang bị cho sinh viên những kiến thức, kỹ năng cũng như tình cảm thái độ đối với công tác chủ nhiệm lớp. Sinh viên vừa lên lớp nghe giảng, vừa làm bài tập thực hành tại chỗ hoặc tại nhà trường phổ thông về những tình huống sư phạm để từ đó phát triển kỹ năng làm công tác chủ nhiệm lớp.

Với ý nghĩa đó, nội dung công tác chủ nhiệm lớp trong môn Lí luận giáo dục cần được phát triển sâu hơn về những kỹ năng làm công tác chủ nhiệm (cả về kiến thức và các bài tập thực hành bên cạnh các bài tập có trong sách Thực hành nghiệp vụ sư phạm).

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lê Văn Hồng, *Tâm lí học lứa tuổi và tâm lí học sư phạm*, NXB Giáo dục, 1998.
2. Hồ Chí Minh, *Bản về giáo dục*, NXB Sự thật, Hà Nội, 1979.
3. *Nghị quyết Hội nghị TW 2 khóa VIII "Về định hướng chiến lược phát triển giáo dục - đào tạo trong thời kì CNH-HĐH"*.
4. Nguyễn Đức Quang, Lê Thanh Sử, Nguyễn Thị Kì, *Những tình huống giáo dục học sinh của người giáo viên chủ nhiệm*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, 2000.
5. Hà Nhật Thăng (chủ biên), *Phương pháp công tác của người giáo viên chủ nhiệm ở trường PTTH*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, 2000.

SUMMARY

This article addresses the educational capacities of the class head teachers in schools. The author presents some hindrances, criteria for educational capacity, directions for improving educational capacity by class head teachers.

BÀN VỀ CHƯƠNG TRÌNH...

(Tiếp theo trang 43)

nhệm vụ GD khác, chứ không chỉ dừng lại ở việc giao cho một số GV thử nghiệm lồng ghép trong một vài môn học một cách hình thức.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Trần Anh Tuấn, *Giáo dục KNS: Quan điểm thực tiễn và tầm nhìn chiến lược*, Tạp chí Khoa học Giáo dục, số 61/2010.
- [2] Trịnh Vĩnh Hà, *Đưa giáo dục kỹ năng sống vào chính khóa*, (Phỏng vấn ông Phùng Khắc Bình) www.tuoitre.vn/Tuoi-tre-cuoi-tuan/358789/ "[Dua-giao-duc-ky-nang-song-vao-chuong-trinh-chinh-khoa](http://www.tuoitre.com.vn/26.11.2009/)" [tuoitre.com.vn.26.11.2009](http://www.tuoitre.com.vn/26.11.2009/); Hoàng Nguyên, *Giáo dục kỹ năng sống cho học sinh phải từ những việc cụ thể*, Báo Hậu Giang. 09-08-2010; Tập huấn "Giáo dục kỹ năng sống ngoài giờ lên lớp". www.edu.goonline.vn/pages/tin-giao-duc/ ngày 23/08/2010
- [3]. Nguyễn Thị Oanh, *Giáo dục kỹ năng sống, chuyên không dễ!* www.tuoitreonline.com/08/09/2008/; Hồng Thuý, *Chạy đua phong trào học kỹ năng sống*, VO., Đài tiếng nói ND TP. HCM. 07:42 31/07/2010
- [4]. *Chương trình hành động Darka*, Diễn đàn thế giới về giáo dục cho mọi người (Senegal, 2000)

SUMMARY

The author writes about issues in the life skill program for the current education practice: implementation by MOET; some contents and basic measures for situational solution in life skill education and make some conclusions and recommendations for the current life skill education.